

Akademia Sztuki w Szczecinie

Wydział Malarstwa i Nowych Mediów

Katedra Fotografii

Igor Omulecki

Mikado. Obrazy postfotograficzne.

Mikado. The Post-Photographic Images.

STRESZCZENIE SUMMARY

Praca doktorska napisana pod kierunkiem
dr hab. Danuty Dąbrowskiej-Wojciechowskiej
Promotor pomocniczy: dr Krzysztof Pijarski

Warszawa 2018

Tematem mojej rozprawy doktorskiej jest nowe zjawisko w fotografii artystycznej określone jako postfotografia. Jest to obszar obejmujący aktualne wykorzystania możliwości zapisu cyfrowego i manipulacji komputerowej. Analiza zagadnienia jest przeprowadzona na przykładach wybranych prac artystów przedstawionych w publikacji Charlotte Cotton „Photography is Magic” oraz mojego projektu „Mikado”.

W swoich rozważaniach staram się odpowiedzieć na pytania dotyczące relacji artysty z technologią oraz ontologicznej natury obrazu postfotograficznego. Badania nad obrazem obejmują zarówno jego aspekty technologiczne, jak i aspekty natury czysto estetycznej i filozoficznej.

Rozprawa składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy z nich, „Korzenie postfotografii”, odnosi się do podobieństw omawianego zjawiska w historii sztuki. Owe podobieństwa odnajduję w praktyce ruchu futurystycznego i wybranych postawach dadaistów. W wypadku futuryzmu manifestują się one w próbach stworzenia nowego obrazu rzeczywistości bez opierania się na tradycji artystycznej. Futuryzm, podobnie jak postfotografia, jest skupiony na problematyce przestrzeni i ruchu, a jednocześnie odnosi się w sposób krytyczny do możliwości samego medium fotograficznego w podejmowaniu tych problemów. W postfotografii nadrzędną kwestią jest technologia, co stanowiło fundament zarówno manifestów futurystycznych, jak również działań dadaistów tworzących fotogramy.

Drugi rozdział, zatytułowany „Człowiek-obraz-technologia”, obejmuje analizę zagadnienia subiektywizmu percepcji wzrokowej i naszego uwarunkowanego postrzegania zmysłowego jako podstawy działań artystycznych i naszej relacji ze światem. Opisuję technologię fotograficzną jako subiektywne narzędzie stworzone przez człowieka na bazie jego możliwości biologicznych. Odnosząc się do tekstów Rudolfa Arnheima i André Rouillé dowodzę, że nasz odbiór fotografii ograniczający się do percepcji wzrokowej będzie zawsze jedynie subiektywnym obrazem rzeczywistości.

Rozdział trzeci – „Postfotografia” – jest analizą prac takich artystów, jak Lucas Blalock, Andrey Bogush, Bernard Fowler, Rachel de Joode i Thomas Albdorf. Ukazuję w nim dekonstrukcyjny charakter praktyki tworzenia postfotografii polegający na odkrywaniu procesu tworzenia obrazu cyfrowego, uczynienia go wręcz jednym z tematów pracy. Badam także relacje postfotografii z naturą jako obrazem rzeczywistości. Tu definiuję działania postfotograficzne jako reakcję na kryzys fotografii czerpiącej głównie z tradycji malarskiej i próbę podążania za przemianami płynącymi z nowych technologii obrazowania.

Rozdział czwarty, „Mikado”, dotyczy procesu i kontekstu powstania mojego własnego projektu. Zawiera on opis genezy powstania prac, które mają swój początek w obserwacji twórczości dziecka i aktywności konstruktorskiej bobrów. Opisuję proces tworzenia jako przeniesienie obserwacji natury do środowiska cyfrowego, które stanowi ostateczny fragment rzeczywistości podlegający dalszej transformacji. W pracy nad Mikado odsłaniam proces budowy obrazu. Świat realny staje się materiałem do przekształceń na poziomie energii. Mikado to rzeźba przestrzeni fotograficznej, wydobywająca bryłę i strukturę postobrazu.

Główna teza pracy głosi, że odtwarzanie rzeczywistości przestało być dla artystów imperatywem twórczym; bardziej istotne stało się ukazywanie poprzez obraz całych zjawisk, mechanizmów i struktur, budujących naszą rzeczywistość, zarówno tę mentalną, jak i materialną. Tworzenie obrazów postfotograficznych nie wynika ze ścisłych koncepcji dotyczących rzeczywistości i z góry określonych strategii wizualnych. Jest to praktyka otwarta na sam proces tworzenia i to, co wyłania się w tym procesie. Pojawiające się w czasie rzeczywistym zjawiska wizualne są ściśle powiązane z używaniem nierozpoznanych jeszcze, młodych technologii. Skłania to artystów do działania intuicyjnego, eksperymentalnego i badawczego.

Ostateczna konkluzja pracy brzmi, że postfotografia, poprzez manipulację i (niematerialny) zapis cyfrowy, dokonuje przesunięcia praktyki artystycznej w stronę energii i umysłowych sił sprawczych. Kryzys fotografii i minionych idei może doprowadzić nas do szerszego i bardziej aktualnego postrzegania rzeczywistości, która jest formą złożonego, wielowarstwowego, płynnego układu, gdzie wszystkie modele rozumienia świata i układy fizyczne istnieją równocześnie. Ostatecznie nasza percepcja i świadomość wyławiają a jednocześnie stwarzają to, co jest w danym momencie dostępne naszemu postrzeganiu i rozumieniu.

The subject of my doctoral thesis is a new phenomenon in the art photography known as post-photography. This field comprises current uses of possibilities given by digital record and computer manipulation. The study of the subject is based on chosen works depicted by Charlotte Cotton in "Photography is Magic" and my project "Mikado".

The aim of my research is to answer questions concerning the relationship between the artist and technology as well as the ontological nature of post-photographic image. The study features the technological aspects of the image both as the aspects of its esthetical and philosophical nature.

The thesis is composed of four chapters. The first of them, "The roots of post-photography" refers to the similarities of the discussed phenomenon in the history of art. I find those similarities in the practice of the futurist movement and in the chosen manners of Dadaists. In the case of futurism, it manifests itself through the attempts to create a new image of reality in isolation from the artistic tradition. Futurism, just like post-photography, is focused on the issues of space and movement but simultaneously critics the possibility of photography to undertake those problems. In the case of post-photography the overriding issue is technology, which also constituted the foundation of futurist manifestos and has been the base of the actions of Dadaists creating photograms.

The second chapter, entitled "Human-image-technology" consists of an analysis of the problem of subjectivism of the visual perception and our conditional sensual perception as the base of artistic activity and our relation with the world. I describe the photographic technology as a subjective tool made by human on the basis of his biological possibilities. Referring to the writings of Rudolf Arnheim and André Rouillé I prove that our reception of photography limited to the visual perception will always remain only a subjective image of reality.

The third chapter – "Post-photography" – is an analysis of works by such artists as Lucas Blalock, Andrey Bogush, Bernard Fowler, Rachel de Joode and Thomas Albdorf. I demonstrate the deconstructive character of post-photography practice that consists in discovering the process of making a digital image, making it even the only subject of the work. I also study the relations of post-photography with nature as the image of reality. Here I define the post-photographic action as the reaction to the crisis of photography that derives mostly from the painting tradition and I find that it is an attempt to follow the changes resulting from new technologies of imaging.

The fourth chapter, "Mikado", refers to the process and context of creating my own project. The chapter contains a description of the genesis of creation of the works that originate from an observation of a child's creativity and construction activity of beavers. I describe the creative process as translocating the observation of nature into a digital environment; this environment constitutes the final piece of reality undergoing further transformation. In my work on Mikado I reveal an image building process. The real world becomes a material to be remoulded on an energetic level. Mikado is a sculpture of a photographic sphere that extracts the shape and structure of post-image.

The main thesis is that recreating the reality ceased to be a creative imperative for the artists. It has become more important to use image in showing entire phenomena, mechanisms and structures that constitute our mental and material reality. Creating post-

photographic images does not result from strict ideas of reality or imposed visual strategies. It is a practice open to the creative process itself and to what emerges from that process. The visual occurrences that happen in real time are strictly linked to the usage of yet unrecognised, young technologies. It urges the artists to act intuitively, experimentally and to research.

The final conclusion of the thesis is that post-photography using manipulation and (immaterial) digital record relocates the artistic practice in the direction of energy and mental motive powers. The crisis of photography and elapsing ideas can lead us to a broader and more valid perception of reality, which is a form of a complex, multi-layered, fluid system, where all models of understanding the world and physical agreements coexist. Eventually, our perception and conscience pick and at the same time create what is accessible to our perception and understanding at the given moment.